

UCHWAŁA NR 20/2004
Zarządu Narodowego Banku Polskiego

z dnia 22 kwietnia 2004 r.

w sprawie warunków otwierania i prowadzenia rachunków banków przez Narodowy Bank Polski.

(Dz. Urz. NBP z dnia 23 kwietnia 2004 r.)

Na podstawie art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 140, poz. 938, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718 i Nr 119, poz. 1252, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 110, poz. 1189, Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 126, poz. 1070 i Nr 141, poz. 1178 oraz z 2003 r. Nr 65, poz. 594, Nr 137, poz. 1303, Nr 209, poz. 2035 i Nr 228, poz. 2260) uchwała się, co następuje:

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

§ 1. Użyte w uchwale określenia oznaczają:

- 1) bank - bank krajowy, oddział instytucji kredytowej oraz oddział banku zagranicznego - w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276),
- 2) system SORBNET - system obsługi rachunków bankowych prowadzonych w Centrali Narodowego Banku Polskiego, zwanego dalej "NBP", w którym dokonywane są rozrachunki międzybankowe w złotych,
- 3) system SORBNET-EURO - system obsługi rachunków bankowych prowadzonych w Centrali NBP, w którym dokonywane są rozrachunki międzybankowe w euro,
- 4) umowa - umowa rachunku bankowego zawarta między bankiem a NBP.

§ 2. NBP otwiera i prowadzi dla banków:

- 1) rachunki bieżące w złotych,
- 2) rachunki lokat terminowych w złotych,
- 3) rachunki bieżące w euro,
- 4) inne rachunki, których otwarcie i prowadzenie wynika z odrębnych przepisów.

§ 3. 1. NBP otwiera i prowadzi rachunki bieżące banków w złotych:

- 1) w Centrali NBP w systemie SORBNET dla banków spełniających warunki określone w § 11 ust. 1,
- 2) w jednostkach organizacyjnych NBP innych niż Centrala NBP dla banków niespełniających warunków, o których mowa w § 11 ust. 1, lub dla banków spełniających te warunki, ale nieubiegających się o otwarcie i prowadzenie rachunku bieżącego w złotych w Centrali NBP.

2. NBP otwiera i prowadzi dla banku jeden rachunek bieżący w złotych, z zastrzeżeniem art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2000 r. Nr 9, poz. 131, Nr 86, poz. 958, Nr 122, poz. 1316 i Nr 118, poz. 125, z 2001 r. Nr 154, poz. 1802 oraz z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 217, poz. 2124 i Nr 223, poz. 2218).

§ 4. NBP otwiera i prowadzi rachunki lokat terminowych w złotych w systemie SORBNET dla banków posiadających rachunki bieżące w złotych w tym systemie.

§ 5. NBP otwiera i prowadzi rachunki bieżące banków w euro w systemie SORBNET-EURO.

§ 6. Szczegółowe warunki otwierania i prowadzenia przez NBP rachunku:

- 1) bieżącego banku w złotych, o którym mowa w § 3 ust. 1 regulują przepisy uchwały oraz postanowienia umowy,
- 2) bieżącego banku w złotych, o którym mowa w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym regulują przepisy tej ustawy, przepisy uchwały oraz postanowienia umowy,
- 3) lokat terminowych w złotych regulują przepisy uchwały oraz postanowienia umowy,
- 4) bieżącego banku w euro w systemie SORBNET-EURO regulują przepisy uchwały oraz postanowienia umowy,
- 5) o którym mowa w § 2 pkt 4 regulują przepisy uchwały, odrębne przepisy, z których wynika otwarcie i prowadzenie rachunku, oraz postanowienia umowy.

ROZDZIAŁ 2

Warunki otwierania rachunków banków przez NBP

§ 7. 1. Otwarcie rachunku banku następuje na jego pisemny wniosek, złożony w NBP.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, bank załącza następujące dokumenty:

- 1) akt prawny powołujący go lub dokument stwierdzający jego utworzenie zgodnie z przepisami prawa,
- 2) statut banku,
- 3) odpis z rejestru przedsiębiorców, jeżeli bank działa w formie spółki akcyjnej lub spółdzielni, lub inny dokument wskazujący osoby uprawnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych w imieniu banku, jeżeli bank działa w innej formie,
- 4) zaświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 2, mogą być składane w oryginałach, odpisach lub w formie kserokopii. Odpisy i kserokopie nie poświadczone notarialnie podlegają sprawdzeniu przez NBP co do ich zgodności z oryginałem.

4. Banki będące uczestnikami systemu SORBNET, ubiegające się o uczestnictwo w systemie SORBNET-EURO, zwolnione są z obowiązku załączenia do wniosku o otwarcie rachunku w tym systemie dokumentów, o których mowa w ust. 2.

§ 8. 1. NBP zobowiązany jest do rozpatrzenia wniosku o otwarcie rachunku w terminie 14 dni od dnia złożenia przez bank w NBP wymaganej dokumentacji, z zastrzeżeniem § 11 ust. 2.

2. Wniosek o otwarcie rachunku bieżącego oddziału instytucji kredytowej jest rozpatrywany przez NBP po uzyskaniu od Komisji Nadzoru Bankowego potwierdzenia, iż oddział ten jest uprawniony do prowadzenia działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 48 I ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe.

§ 9. 1. Otwarcie rachunku bieżącego banku następuje przez zawarcie umowy.

2. Zawarcie umowy następuje z chwilą podpisania jej przez obie strony.

3. Podpisanie umowy następuje w obecności pracownika NBP, po sprawdzeniu przez niego tożsamości podpisujących się osób z ich dowodami tożsamości oraz upoważnień tych osób do podpisania umowy.

4. Nie jest wymagane podpisanie umowy w obecności pracownika NBP przez osoby, których podpisy i cechy dowodów tożsamości oraz uprawnienia do podpisywania tych dokumentów były już sprawdzone przez NBP lub których podpisy i cechy dowodów tożsamości zostały notarialnie uwierzytelnione.

5. Upoważnienia osób zawierających w imieniu banku umowę, które nie wynikają z dokumentów określonych w § 7 ust. 2 pkt 3, powinny być podpisane przez osoby uprawnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych w imieniu banku, stosownie do ust. 4.

§ 10. Umowa może być zawarta na czas oznaczony lub nieoznaczony.

§ 11. 1. NBP otwiera rachunek bieżący banku w systemie SORBNET lub SORBNET-EURO, jeżeli:

- 1) bank prowadzi działalność operacyjną od co najmniej 6 miesięcy przed złożeniem wniosku, o którym mowa w § 7 ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 3,
  - 2) sytuacja finansowa banku jest uznana przez NBP jako prawidłowa,
  - 3) bank spełnia wymagania techniczne, określone w umowie.
2. W przypadku uznania przez NBP sytuacji finansowej banku, jako prawidłowej, NBP przekazuje bankowi w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w § 7 ust. 1, zawiadomienie o możliwości otwarcia takiego rachunku. W powyższym terminie bank jest również zawiadamiany o braku możliwości otwarcia takiego rachunku.
3. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności dla banku utworzonego w wyniku przekształceń banku lub banków, NBP może na wniosek banku odstąpić od warunku określonego w ust. 1 pkt 1.

ROZDZIAŁ 3

Warunki prowadzenia rachunków banków przez NBP

§ 12. 1. Środki pieniężne na rachunkach bieżących banków nie podlegają oprocentowaniu, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Oprocentowaniu podlegają:

- 1) środki pieniężne stanowiące rezerwę obowiązkową, zgromadzone na rachunku bieżącym banku w złotych,
- 2) aktywa, o których mowa w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, jeżeli są ulokowane na rachunku bieżącym.

§ 13. 1. Rachunek bieżący banku jest obciążany, z zastrzeżeniem § 14 ust. 1, na podstawie zlecenia płatniczego wystawionego przez ten bank bądź NBP lub inny podmiot, o ile zostały upoważnione do takiego działania w umowie.

2. Zasady określające formę, terminy składania, uwierzytelniania i realizacji zleceń płatniczych, sposób powiadamiania banku o ich realizacji oraz sposób prostowania błędów określa umowa.

3. NBP nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikające z informacji zamieszczonych w zleceniu płatniczym wystawionym przez bank lub przez inny niż NBP podmiot upoważniony w umowie.

§ 14. 1. Prawidłowo wystawione i wprowadzone do systemu zlecenie płatnicze obciążające rachunek bieżący banku jest realizowane pod warunkiem dysponowania przez bank na tym rachunku wystarczającymi do jego zrealizowania środkami pieniężnymi.

2. Do środków pieniężnych, o których mowa w ust. 1, zalicza się środki pieniężne zgromadzone na rachunku bieżącym z wyłączeniem środków zablokowanych z tytułów określonych w umowie lub wynikających z odrębnych przepisów.

§ 15. Bank, który złożył zlecenie płatnicze, może je odwołać wyłącznie do momentu określonego w umowie, jednakże nie później niż do momentu zrealizowania zlecenia.

§ 16. 1. Bank otrzymuje wyciąg z rachunku bieżącego za każdy dzień operacyjny, w którym były dokonywane operacje na tym rachunku.

2. Na koniec roku kalendarzowego bank otrzymuje zawiadomienie o stanie jego rachunku bieżącego z ustaleniem salda na ten dzień.

3. Zakres informacji zawartych w wyciągu i zawiadomieniu o stanie rachunku bieżącego oraz formę, termin i sposób ich przekazywania określa umowa.

§ 17. 1. Prowadzenie rachunku bieżącego banku polega w szczególności na obciążaniu lub uznawaniu tego rachunku na podstawie prawidłowo wystawionych i wprowadzonych do systemu zleceń płatniczych realizowanych zgodnie z zasadą rozrachunku brutto, tj. w drodze odrębnej realizacji każdego zlecenia płatniczego, oraz z zasadą rozrachunku w czasie rzeczywistym, tj. na bieżąco w ciągu dnia operacyjnego niezwłocznie po ich złożeniu, z tym, że zasady realizacji zleceń płatniczych na rachunku, o którym mowa w § 6 pkt 2, są określone w umowie.

2. Bank ma prawo wystawiać zlecenia płatnicze obciążające jego rachunek bieżący z tytułu operacji określonych w umowie.

- § 18.** 1. Terminy, sposób i formę składania zleceń płatniczych określa umowa.
2. Zlecenia płatnicze są realizowane w dniu operacyjnym wskazanym w zleceniu jako data realizacji.
3. Kolejność realizacji zleceń płatniczych wyznaczana jest zgodnie z zasadami pierwszeństwa określonymi w umowie.
4. Zrealizowanie zlecenia płatniczego jest potwierdzane przez przesłanie informacji o jego realizacji do właściwych stron.
5. Formę, termin i sposób powiadamiania właściwych stron o realizacji zlecenia płatniczego bądź jej braku określa umowa.

§ 19. W ciągu dnia operacyjnego bank ma możliwość bieżącego monitorowania salda swojego rachunku bieżącego oraz obrotów na nim na zasadach określonych w umowie.

- § 20.** 1. Bank jest zobowiązany w czasie obowiązywania umowy rachunku bieżącego w systemie SORBNET lub SORBNET-EURO do spełniania wymagań, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 2 i 3.
2. Spełnianie w czasie obowiązywania umowy rachunku bieżącego w systemie SORBNET lub SORBNET-EURO wymagań, o których mowa w ust. 1, jest oceniane przez NBP.

ROZDZIAŁ 4

Warunki zamykania rachunków banków przez NBP

- § 21.** 1. Podstawą zamknięcia rachunku banku prowadzonego przez NBP jest:
- 1) rozwiązanie umowy,
  - 2) upływ terminu lub zaistnienie innych okoliczności, które zostały określone jako przesłanki zamknięcia rachunku w odrębnych przepisach, jeżeli otwarcie i prowadzenie rachunku wynikało z tych przepisów.
2. Rozwiązanie umowy może nastąpić w każdym czasie wskutek wypowiedzenia jej przez każdą ze stron, z tym że NBP może wypowiedzieć umowę tylko z ważnych powodów.
3. Okres wypowiedzenia umowy wynosi 14 dni, o ile strony nie postanowią inaczej.
4. Umowa zawarta na czas oznaczony wygasa z upływem terminu, na który została zawarta, z zastrzeżeniem ust. 2.

- § 22.** NBP może rozwiązać umowę, w trybie określonym w § 21 ust. 2 i 3, z bankiem, którego rachunek bieżący jest prowadzony w systemie SORBNET lub SORBNET-EURO w szczególności gdy:
- 1) w ocenie NBP bank nie spełnia warunków, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 2 i 3,
  - 2) NBP uzna bank za stwarzający zagrożenie dla bezpieczeństwa rozrachunków w związku z nieterminową realizacją jego zobowiązań z przyczyn leżących po jego stronie,
  - 3) bank w sposób rażący naruszył warunki umowy.

- § 23.** NBP rozwiązuje umowę z bankiem, którego rachunek bieżący jest prowadzony w systemie SORBNET lub SORBNET-EURO, bez zachowania okresu wypowiedzenia, w razie:
- 1) podjęcia w trybie określonym odrębnymi przepisami decyzji o zawieszeniu działalności banku lub decyzji w sprawie likwidacji banku,
  - 2) cofnięcia decyzji o utworzeniu banku,
  - 3) przejęcia banku przez inny bank lub połączenia z innym bankiem,
  - 4) ogłoszenia upadłości banku.

§ 24. Bank, którego rachunek bieżący był prowadzony w systemie SORBNET lub SORBNET-EURO i z którym NBP rozwiązał umowę, może się ponownie starać o otwarcie rachunku bieżącego odpowiednio w systemie SORBNET lub SORBNET-EURO nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia jej rozwiązania, chyba że szczególne okoliczności uzasadniają wcześniejsze otwarcie tego rachunku.

§ 25. Po zamknięciu rachunku banku, jednostka organizacyjna NBP podaje bankowi saldo tego rachunku oraz wzywa go do potwierdzenia tego salda w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania oraz do zadysponowania saldą. Saldo uważa się za potwierdzone, jeżeli w tym terminie bank nie zakwestionuje jego wysokości.

ROZDZIAŁ 5

Przepisy końcowe

§ 26. 1. NBP pobiera prowizje i opłaty za prowadzenie rachunku banku oraz inne czynności zgodnie z postanowieniami umowy.

2. Sposób, formę i terminy pobierania poszczególnych rodzajów prowizji i opłat oraz ich wysokość i warunki zmiany określa umowa.

§ 27. Traci moc Uchwała Nr 14/2000 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 31 marca 2000 r. w sprawie warunków otwierania i prowadzenia rachunków banków przez Narodowy Bank Polski (Dz. Urz. NBP Nr 7, poz. 11 i Nr 16, poz. 29, z 2001 r. Nr 18, poz. 37, z 2002 r. Nr 19, poz. 49 oraz z 2003 r. Nr 5, poz. 6).

§ 28. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 maja 2004 r., z tym, że jej przepisy w zakresie dotyczącym systemu SORBNET-EURO wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2004 r.